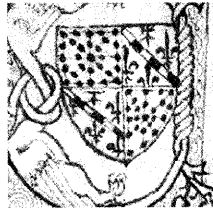

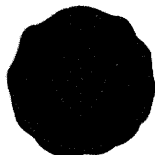
Ambito de la
Administración Local

Etxarri Aranazko Udala

1996ko ekitaldia

1997ko urria

CÁMARA DE
COMPTOS
DE NAVARRA
NAFARROAKO
KONTUEN
GANBARA

Aurkibidea:

ORRIA

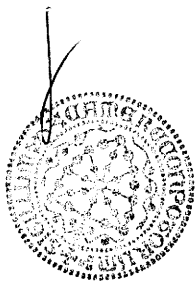
I. Sarrera	3
II. Helburua	4
III. Norainokoak eta mugak	5
IV. Iritzia.....	6
IV.1. Etxarri Aranazko Udala.....	6
IV.2. Musika udal eskolaren patronatua	7
V. Egoera finantzieroak	8
VI. Ondorio eta gomendioak	9
VI.1. Aurrekontuaren betetzeari buruzko iruzkinak	9
VI.2. Konpromezu eta bestelako gorabeherak	10
VI.3. Egoera ekonomikoa 1996ko abenduaren 31n	10
VI.4. Erakunde autonomoa	11
VI.5. Iruzkin orokorrak	12
VI.6. Intereseko beste gai batzuk	14
Eraskina: organigrama.....	23

I. Sarrera

Etxarri Aranatz Iruñeko merinaldeko udalerria da, Sakanan kokatuta dagoena. 1996ko abenduaren 31ko erroldaren arabera 2.375 biztanle eskubidedun ditu.

Etxarri Aranazko Udalak patronatu batean parte hartzen du (Etxarri Aranazko Udal Musika Eskola) eta hiri hondakinen bilketa eta tratamenduaz arduratzen den Sakanako Mankomunitatean dago sarturik. Halaber, Oinarrizko Gizarte Zerbitzuen Mankomunitateko kide da eta Garelur elkartean ere dago ordezkaturik. Azken elkarte honek Nafarroako herrien garapen ekonomikoa bultzatzea du helburu.

II. Helburua

Nafarroako Toki Administrazioari buruzko uztailearen 2ko 6/90 Foru Legearen eta Kontuen Ganbara arautzen duen abenduaren 20ko 19/84 Foru Legearen arabera, Ganbararen iharduera planari jarraituz, Etxarri Aranatzeko Udalaren kudeaketa ekonomiko-finantzieroa eta 1996ko gas-tu eta dirusarreraren aurrekontuaren betetzea fiskalizatzeari ekin zaio.

Aztertutako udal erakundeari ezar dakiokeen legeriaren barruan honakoak biltzen dira funtsean: uztailearen 2ko 6/90 Foru Legea, Nafarroako Toki Administrazioari buruzkoa; apirilaren 2ko 7/1985 Legea, toki erregimenaren oinarriak arautzekoa; 1981eko ekainaren 8ko araua, toki ogasunak eraberritzeari buruzkoa eta hori garatzeko erregelamendua, 1981eko abenduaren 17koa; orobat, Nafarroako toki erakundeei eskuarki ezar dakiekeen gainerako arauteria.

Txostenaren xedea da gure iritzia ematea hurrengo gaiei buruz:

- a) Udalaren eta haren erakunde autonomoaren 1996ko aurrekontuaren garapena eta burutzea.
- b) 1996ko abenduaren 31ko ondare egoera, eskuarki onartzen diren kontabilitate hatsapenen arabera.
- d) Udalaren iharduera ekonomiko eta finantzieroa legezkotasuna hatsapenen arabera garatzen den.
- e) Erakundearen egoera finantzieroa 1996ko abenduaren 31an.

III. Norainokoa eta mugak

Txostenean dirusarrera eta gastuen ekonomi kapitulu nagusiak aztertu dira. Antolaketa, kontabilitatea eta barne kontroleko alderdi batzuk ere jorratu dira beharrezkotzat jotako frogak eginez.

Erakunde autonomoaren kontuak Etxarri Aranazko Udal Musika Patronatua) ez dira udalaren kontuetan sartzen. Haren aurrekontuaren kitapenaren egoerak 1995-1996 ikastaroarekin bat egiten du. Gure lana ai-patu aurrekontua egiaztatzeraz mugatu da.

Gure lanak izan dituen mugak honakoaren ondorio dira:

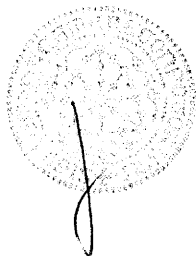
- Udalaren kontabilitatea aurrekontuaren jarraipena egitera mugatzen da (aurrekontu kontabilitatea) eta, beraz, ez dago kontabilitate orokorrik. Horretaz gain, Udalak ez du ekitaldi amaierako ondare egoera islatzen duen ondasun zerrenda gaurkoturik.

- Musika Udal Patronatuak ez du aurrekontuaren kitapenarik aurkeztu eta, hortaz, ezin da erakundearen gastu eta dirusarreraren azterketarik egin.

Udalaren kontu eta administrazio prozedurak hobetzeko egoitzat jotzen ditugun irazkin eta gomendioak bildu ditugu.

Zelaiko lana 1997ko ekainean egin zen.

Etxarri Aranazko Udaleko langile guztien laguntza eskertu nahi dugu, gure lana burutzea erraztu egin baitute.

IV. Iritzia

Buruturiko fiskalizazioaren esparruan Etxarri Aranazko Udalaren gastu eta dirusarreraren betetzearen egoera aztertu dugu, 1996ko ekitaldiari dagokiona.

Gorabeheren arabera beharrezkotzat jotako ikuspen-arau eta prozedurak erabili digugu gure azterketan.

Azterketaren ondorioz, horra gure iritzia:

IV.1. Etxarri Aranazko Udala

IV.1.1. Aurrekontuaren kitapena

Gure iritzi, 1996ko aurrekontuaren kitapenak ekitaldiko aurrekontu emaitza, kobratzeke dauden eskubideak, ordaintzeke dauden betebeharrak eta Etxarri Aranazko Udalak 1996ko abenduaren 31an zuen diruzaintzako gerakina egoki islatzen ditu alderdi nagusietan eta hori dena indarrean dagoen legediaren arabera egin da. Hala ere, badira salbuespen batzuk:

- Aurrekontuaren kitapenak ekitaldiko dirusarrerara eta gastutzat islatzen ditu aurreko urteetako kobratu eta pagatu gabeko erresultak (81,8 eta 30,6 milioi, hurrenez hurren). 1996ko abenduaren 31an aurreko urteei zegozkien kobratu gabeko erresultak 24,1 milioikoak ziren. Dirutza horietatik 15 milioi nekez kobratuko direla dirudi.

- Ekitaldiko aurrekontuaren emaitzarik ez da aurkezten. Hortaz, ez da finantzioaren desbiderapen positibo eta negatiboen berri ematen eta ezta aurreko ekitaldietako gerakinaz finantziatutako gastuen berri ere.

- Inbertsio errealengatiko 51 milioiko gastua, 1996an eginiko obren ziurtagiriei dagozkiona, ez da erregistratu. Halaber, 1996ko abenduaren 31an kobratzeke zegoen 36,9 milioiko dirulaguntzari dagokion dirusarrerara, aipatu obren ziurtagiriei lotuta, ez da erregistratu.

- Ur-hornikuntza eta ohiar-probetxamenduari ezarritako kanonaren fidantzarekin zer ikusia duten 7 milioi ez dira dirusarreratzat islatu.

- Bankuetxe batean Udalak duen kreditu-kontu baten zenbatekoa 15,7 milioitan gehitu da 1996ko ekitaldian. Aurrekontuaren kitapenean horren ondoriozko dirusarrerara erregistratu beharrean kredituaren murrizketari dagokion 10 milioiko gastua islatu da.

IV.1.2. Ondare egoeraren isla

Ondare kontabilitaterik ez dago eta, beraz, egoera balantzerik ere ez. Horrek Udalaren 1996ko abenduaren 31ko ondare egoeari buruzko iritzia ematea eragozten digu.

IV.1.3. Legezketasuna

Etxarri Aranazko iharduera ekonomiko-finantzieroa, oro har, legezketasun hatsapenak errespetatuz egiten da. Dena den, txostenean aipaturiko arau-hauste batzuk antzeman ditugu, funtsean, gastuaren aurretiko fiskalizazio eza eta obra eta langileen kontratazioan egiten direnak.

IV.1.4. Egoera finantzieroa

Ohiko eragiketei dagokienez, Etxarri Aranazko Udalak dirusarrera handiagoak ditu gastuak baino. 1996an aurrezki garbia 43 milioikoa izan zen eta zor-maila zor-muga baino askoz murrizagoa du. 1996an eginiko inbertsio kopuru handia dela eta, sorturiko aurrezki gordina ez da aski izan dirulaguntza eta ondare-dirusarrerez finantziatu ez den inbertsioaren zatia ordaintzeko. Horrek sorturiko defizita aurreko urteetako gerakinaz estali da. 1996ko abenduaren 31ko diruzaintzako gerakina negatiboa da 15 milioitan eta epe luzeko zorra 98 milioikoa da.

IV.2. Musika udal eskolaren patronatua

IV.2.1. Aurrekontu kitapena

Patronatuak ez du ekitaldiko aurrekontu kitapenarik aurkeztu eta, beraz, ezin dugu 1996ko ekitaldiko aurrekontuaren betetzeari buruzko iritzirik eman.

IV.2.2. Legezketasuna

Patronatuak aurrekontua badu baina ez da Udalaren aurrekontuan sartzen, Udal osoko bilkurak ez du onartzen eta ez da aurrekontuaren kitapenaren betetzea aurkezten. Beraz, erakunde autonomoak ez du betetzen bete beharreko aurrekontu-arautegia.

V. Egoera finantzieroa

Etxarri Aranazko Udalak 1996an aurkeztu dituen egoera finantziarioak honakoak dira:

- 1996ko ekitaldiko aurrekontu kitapenari dagozkion dirusarrerara eta gastuen egoera.
- Diruzaintzako gerakinaren egoera 1996ko abenduaren 31n.

1996ko gastuen aurrekontuaren betetzea

Kontzeptua	Kontua	Hasierako aurreikusp.	Aldak. Gora/behera	Behin betiko aurreikusp.	Onarturiko betebeharrak	Kitaturiko o gastuak	Ordaintzeke	Bete-beharra %	Onarturiko osoaren %
Itxit. ekitald. erresultak	0	30.643.952	0	30.643.952	30.643.952	29.752.768	891.184	100	10
Langilearen gastuak	1	43.898.417	0	43.898.417	45.021.148	44.413.093	608.055	103	14
Ohiko ond. eta zerb. gast.	2	48.547.971	0	48.547.971	42.705.743	36.992.977	5.712.766	88	14
Gastu finantzieroa	3	6.119.644	0	6.119.644	5.548.372	5.548.372	0	91	2
Ohiko transferentziak	4	18.069.231	0	18.069.231	29.264.695	19.850.295	9.414.400	162	9
Inbertsio errealak	6	240.204.611	0	240.204.611	129.642.142	76.732.223	52.909.919	54	42
Pasibo finantzieroa	9	35.562.431	0	35.562.431	27.721.517	27.721.517	0	78	9
96ko gastuak, guztira		423.046.257	0	423.046.257	310.547.839	241.011.24	69.536.324	73	100

1996ko dirusarreraren aurrekontuaren betetzea

Kontzeptua	Kontua	Hasierako aurreikusp.	Aldak. Gora/behera	Behin betiko aurreikusp.	Onarturiko eskubideak	Kitaturiko dirubilketa	Kobratzeke	Bete-beharra %	Onarturiko osoaren %
Itxit. ekitald. erresultak	0	81.837.781	0	81.837.781	81.837.781	57.691.815	24.145.966	100	25
Zerga zuzenak	1	28.640.400	0	28.640.400	30.602.580	29.577.927	1.024.653	107	9
Zeharkako zergak	2	20.684.000	0	20.684.000	18.692.898	17.165.270	1.527.628	90	6
Tasak eta beste dirusarr.	3	102.814.363	0	102.814.363	60.923.290	49.485.193	11.438.097	59	19
Ohiko transferentziak	4	56.462.890	0	56.462.890	64.476.546	61.998.710	2.477.836	114	20
Ondare eta komunalaren dirusarrerak	5	27.662.208	0	27.662.208	24.123.686	13.519.304	10.604.382	87	7
Inberts. er. besterengan.	6	7.000.000	0	7.000.000	0	0	0	0	0
Kapital transferentziak	7	84.023.815	0	84.023.815	36.902.095	36.662.095	240.000	44	11
Aktibo finantzieroa	8	4.862.559	0	4.862.559	4.859.555	4.166.344	693.211	100	2
96ko dirusarrerak, guztira		413.988.016	0	413.988.016	322.418.431	270.266.658	52.151.773	78	100

Diruzaintzako gerakinaren egoera 1996ko abenduaren 31n

	Zenbatekoa (pezetatan)
Ekitaldiko onarturiko eskubideak, kobratzeke daudenak	28.005.807
Itxitako ekitaldietako eskubideak, kobratzeke daudenak	24.145.966
Aurrekontutik kanpoko eskubideak (ABIL)	0
Kobratzen zailak diren saldoak	0
Ekitaldiko onarturiko betebeharrak, ordaintzeke daudenak	(68.645.140)
Itxitako ekitaldietako onarturiko betebeharrak, ordaintzeke daudenak	(891.184)
Aurrekontutik kanpoko betebeharrak (ABIL)	(6.801.528)
Kontu finantzieroen saldoa	31.655.941
96-12-31ko gerakina, guztira	7.469.862

VI. Ondorio eta gomendioak

Ondoren, Udalaren antolaketa eta barne kontrola eta, beraz, kudeaketa hobetzeko, egokitzat jotzen ditugun gomendio orokorrak biltzen ditugu eta baita txostenaren ondorio nagusiak ere.

VI.1. Aurrekontuaren betetzearen inguruko iruzkin nagusiak

IV. atalean iritziari buruz esandakoarekin bat etorriz, aurrekontuaren betetzearen ondoriozko alderdiok azpimarratu nahi ditugu:

1996an indarrean izan zen aurrekontua 1996ko ekainaren 19ko osoko bilkuran onartu zen.

1996an ez da aurrekontu aldaketarik islatu nahiz eta osoko bilkurak horietako batzuk onartu. Horren ondorioz, onarturiko betebeharrak batzuk behin betikotzat onarturiko aurrekontu-zenbatekoak baino handiagoak izan dira.

Aurrekontuaren kitapenak ekitaldiko dirusarrera eta gastutzat biltzen ditu itxitako ekitaldiei dagozkien kobratu eta ordaindu gabeko erresultak, 81,8 eta 30,6 milioioak, hurrenez hurren. Onarturiko eskubide eta betebeharren ehuneko 25 eta 10 dira, hurrenez hurren.

1996ko aurrekontuaren betetze maila ehuneko 73 izan da. Kapitularik garrantzitsuenak inbertsio errealak izan dira, onarturiko betebeharren ehuneko 42. Langileriaren gastuak eta ohiko ondasun eta zerbitzuen erosketak onarturiko betebeharren ehuneko 14 dira.

1996ko dirusarreraren aurrekontuaren betetze maila orokorra ehuneko 78 izan da. Kapitulu nagusiak ohiko transferentziak eta tasak eta beste dirusarrerak dira, onarturiko eskubide guztien ehuneko 20 eta 19, hurrenez hurren.

Egozpen kontable batzuk aurrekontu kontu-sail desegokietan egin dira. Txostenean aipatzen diren egozpen desegoki horiek BEZren erregistroari daude loturik.

Ekitaldian onarturiko eskubideak 322 milioi dira eta onarturiko betebeharrak 31 milioi. Beraz, superabita 12 milioioa da. Iritziari buruzko atalean aipaturiko gorabeherak kontuan hartu balira, onarturiko dirusarrera eta gastuak 290 eta 310 milioi izango ziren, hurrenez hurren, eta defizita 20 milioioa.

Aurreko lerroaldeotan esandakoarekin bat etorriz, hauxe gomendatu nahi dugu:

Udalaren behin betiko aurrekontua onartzerakoan indarrean dagoen legediak finkatzen dituen epeak betetzea egin beharreko aurrekontu aldaketak eginez, aurrekontua kudeaketarako oinarritzko tresna izan dadin.

Udal Kontuhartzaitzatik gastuaren aurretiko kontrolaren prozedurak zehaztea, kitaturiko betebeharrak behin betiko aurrekontua baino handiagoak izan ez daitezzen.

Gastu eta dirusarrerak dagokien aurrekontu diru-sailari egoztea Toki Administrazioaren Foru Legeak agindutakoaren arabera.

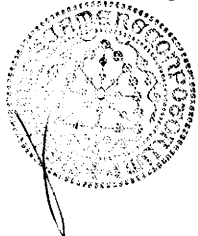
Gastu eta dirusarrerak eragiketak egitean erregistratzea, behin dagozkien eskubide eta betebeharrak onartu eta gero.

VI.2. Konpromezu eta bestelako gorabeherak

1996ko abenduaren 31n argitu gabe dago lagun batek Udalaren aurka tartekatutako administrazioarekiko auzi errekurso bat, lur sail baten salmentari lotuta. Aipatu auzia Epaitegi Gorenaren hirugarren aretoak argitu behar du. Errekurtsoa aurkeztu duenak 18,6 milioi eskatzen ditu eta baita erreklamazio egunetik (1990eko urriak 11) orain arteko interesak ere. Aipatu auziak Udalari ekar liezaiokeen pasiboa zenbatzerik ez dago.

VI.3. Egoera ekonomikoa 1996ko abenduaren 31n

Ondoren 1996ko abenduaren 31ko Udalaren diruzaintzako gerakinarengo egoera aurkezten dugu, laburbilduta:

	Milioi pezetak
Kobratzeke dauden eskubide garbiak	52
Ordaintzeke dauden betebeharrak garbiak	(76)
Diruzaintzako fondo likidoak	31
Diruzaintzako gerakina 96-12-31n	7

Udalaren egoera finantzieroaren egoera behar bezala aztertzeke honakoa kontuan hartu beharko litzateke:

- Kobratu eta ordaindu gabeko eskubide eta betebeharren artean ez dira sartu Udalaren dirusarrera eta gastu batzuk. Kontabilizatu gabeko dirusarrera eta gastuak 44 eta 51 milioikoak dira, hurrenez hurren.
- Kobratu gabeko eskubideen artean aurreko ekitaldietako 15 milioi daude, kobratzen zailak diruditenak.

Aurreko lerroaldeotan azaldutakoaren ondorioa kontuan hartuz gero, diruzaintzako gerakina negatiboa litzateke 15 bat milioitan.

Aurreko lerroaldeotan azaldutakoaren ondorioa kontuan hartuz gero, diruzaintzako gerakina 0,4 milioikoa litzateke.

Ondoren Udalaren egoera ekonomikoari buruzko datu adierazgarriak aurkezten ditugu. 1996ko datuak kalkulatzeko Udalak aurkezturiko aurrekontu kitapenari iritziari buruzko atalean aipaturiko doiketak egin zaizkio.

Kontzeptua	1995 (*)	1996 (**)
Superabita (defizita) (milioi pezetak)	45	(20)
Dirusarreraren betetze maila	118%	87%
Gastuen betetze maila	116%	79%
Aurrezki gordina (1) (Milioi pezetak)	74	66
Aurrezki garbia (2) (Milioi pezetak)	29	43
Zor maila (3)	22%	12%
Zor muga (4)	36%	47%
Gastu publikoa biztanleko	105.153	130.456
Langileriaren indizea (5)	17%	15%
Inbertsioaren indizea (6)	29%	58%
Presio fiskala (7) (pezetak)	62.206	44.921
Dirulaguntzekiko menpekotasuna (8)	39%	48%

(*) 1995eko datuak ikuskatu gabe daude

(**) Datu egokituta

(1) Ohiko dirusarrerak funtzionamendu gastuak. Ohiko dirusarrerak dirusarreraren 1-4 kapituluak dira eta funtzionamendu gastuak gastuen 1, 2 eta 4 kapituluak.

(2) Aurrezki gordina-zama finantzieroa. Zama finantzierotzat gastuen 3. eta 9. kapituluak jotzen ditugu.

(3) Zama finantzieroa / Ohiko dirusarrerak $\times 100$.

(4) Aurrezki gordina / Ohiko dirusarrerak $\times 100$.

(5) Langileriaren gastuak / Gastuak

(6) Inbertsio gastuak / Gastuak

(7) Zergazko dirusarrerak (1, 2 eta 3. kapituluak) / Biztanle kopurua

(8) Transferentziengatikoko dirusarrerak (4 eta 7. kapituluak) / Dirusarrerak

Aurreko datuen azterketak honako **ondorioak** ditu:

Ohiko eragiketei dagokienez, Etxarri Aranazko Udalak superabita lortzen du, aurrezki gordin positiboa handia da eta zor maila zor muga baino nabarmen murriztagoa du. 1996ko inbertsio maila handia dela eta, biztanleko gastu publikoa eta inbertsioaren indizea gehitu dira.

Presio fiskala handia da bi ekitaldietan kalkulua egiterakoan zerga bereziak eta bestelako ez ohiko dirusarrerak ere kontuan hartu baitira (1996an biztanleko 5.000 pezetakoak izan dira). 1995eko datuekiko beheradadaren arrazoia da ekitaldi horretan aurreko ekitaldietako BEZ-aren itzulpenengatikoko eta ohiandar-probetxamenduagatikoko dirusarrerak erregistratu zirela, 26 eta 24 milioi, hurrenez hurren.

VI.4. Erakunde autonomoa

Etxarri Aranazko Musika Eskolaren Patronatuak 1995-1996 ikasturteari dagokion dirusarrera eta gastuen aurrekontua egin du, toki erakundearen aurrekontu eredura egokitzen ez dena. Aurrekontua ez da Udalaren aurrekontuaren barruan sartzen eta, gainera, ez du osoko bilkurak onartu. Patronatuak ez du aurrekontu kitapenaren betetzea aurkeztu eta Udalak ez du erakunde autonomoaren dirusarrera eta gastuen gaineko kontrol edo fiskalizaziorik egiten.

Ondoren, Patronatuak 1995-1996 ikasturterako eginiko dirusarrerak eta gastuen aurrekontuak aurkezten dugu:

Gastuak	Pezetak	Dirusarrerak	Pezetak
Langileria	12.931.672	Nafarroako Gobemutik	2.800.000
Mantenimendua	460.000	Etxarriko ikasleen kuotak	5.165.000
Materiala	1.550.000	Beste ikasleen kuotak	2.016.000
Beste gastuak	370.000		
Gastuak, guztira	15.311.672	Dirusarrerak, guztira	9.981.000

1995-1996 ikasturtean langileriarik ordaindutako 1,4 milioiko dirutzak ez du behar bezalako euskarririk, ez lan kontraturik eta ezta Udalarekiko merkatal harremanik ere. Aipatzekoa da 1996-1997 ikasturtean egoera hori zuzendu egin dela.

1995-1996 ikasturtean 160 ikasle zeuden matrikulaturik eta 13 irakasle aritu ziren lanean.

1996an eginiko kontratazio guztiak aldi berakoak izan dira. Bete beharreko lanpostuetarako ez da eskaintza publikorik egin eta, beraz, gai horretan toki erakundeek bete beharreko arauteria ez da bete.

Hona hemen gure gomendioak:

Urte naturalari dagokion aurrekontu eta ondorengo kitapena egitea, toki erakundeek duten ereduaren arabera, eta Udalaren aurrekontu eta kitapenetan sartzea.

Langileriaren kontratazioari dagokionez, kontratu finko nahiz aldi baterakoak egiterakoan, toki erakundeek agintzen zaizkion eskakizunak betetzea.

VI.5. Iruzkina orokorra

Deus erran baino lehen aipatzeikoa da hilabete batzutan Udalak ez duela kontu hartzailek izan eta horrek eragiketen kontabilizazio prozesua atzeratzeaz gain, aurrekontuaren kontrol prozedurak betetzea eragotzi du: gastuaren aurretiko fiskalizazioa eta aurrekontu betetzearen aldizkako jarraipena. Aipaturikoaren ondorioz ez da aurrekontu aldaketarik egin eta osoko bilkurak onarturiko aldaketak ere ez dira islatu.

1997ko ekitaldian kudeaketa hobetu bada ere, bada oraindik hobetu beharreko arlorik, hala nola, betetze-oinarrien erredakzioa eta aldizkako aurrekontu kitapenak.

VI.5.1. Prozedura administratibo eta kontableak

Ziklo administratibo eta kontable garrantzitsuenei buruzko prozedura idatzirik ez dago.

Oinarrizko barne prozedura administratibo eta kontableak zehazteko gomendatzen dugu erosketak, nomina, kobrantza eta ordainketetarako.

VI.5.2. Gastuen erregistroa

Gastuaren baimen eta eskuragarritasuna eta baita betebeharraren aitortpena ere pauso bakar batean kontabilizatzen dira eta, batzutan, faktura jaso eta gero, behin faktura ahalmena duen pertsonak eta organoak onartu eta gero.

VI.5.3. Erregistro-liburuak

Udalaren erregistro-liburuak ez daude behar bezala eginbideraturik, alkatearen eta idazkariaren sinadurarekin, eta ez dute Udalaren zigilua.

Kontu hartzailetzaren liburuak behar bezala eginbideratzea gomendatzen dugu.

VI.5.4. Ondasun higiezinak eta komunalak

Udal idazkaritzak emaniko informazioaren arabera, Udalak ez ditu bere ondasun higiezin eta komunal guztiak jabetzaren erregistroan sarturik.

VI.5.5. Jasotako abalen erregistroa

Jasotako abalak ez daude erregistraturik ABILetan. Komenigarria litzateke jasotako bankuen abal guztiak kontu horietan erregistratzea.

VI.5.6. Diruzaintza

Udalak 1996ko abenduaren 31n saldo handiak ditu zenbait kontu korrontetan, interes murrizta dituztenak, eta kreditu eta mailegu kontuek, aldiz, interes tipo handiak dituzte, zenbait kasutan merkatuaren gaur egungoak baino handiagoak.

Banku-kontu batzuen fondoan erabilpena sinadura dutenentako edonork onar dezake.

Errekurtso finantzieroen kudeaketa egokia lortzeko diruzaintzaren aurrekontua egitea gomendatzen dugu. Halaber, merkatuaren interes tipotik gorako interesak berriro negoziatzea gomendatzen dugu.

Banku-kontuak erabili ahal izateko gutxienez bi lagunen sinadura mankomunatua eskatzea gomendatzen dugu.

VI.5.7. BEZren aitortzen atzerapena

BEZren aitortzen eta ordainketa indarrean dagoen arauteriak agindutako epearekin konparatuz, atzerapen handiz egitendira. Udalak erabilitako sistema informatikoarekin ezin dira lortu Foru Ogasunari eman beharreko informazioaren datu batzuk, hala nola, hirugarrenetikiko fakturazioa, beharrezkoa azken hau "Eragiteken urteko aitortzena" izeneko BEZren eredia prestatzeko.

VI.6. Intereseko beste gai batzu

VI.6.1. Langileriaren gastuak

Langileriaren gastuetan biltzen dira, funtsean, funtzionarioen, lan kontratupekoen eta aldi baterako kontratatuen soldatak, zinegotzien ordainsariak eta Gizarte Segurtasuna eta montepioei ordainduriko kuotak. 1996ko ekitaldian onarturiko betebeharrak 45 milioi izan dira, gastuen aurrekontu kitapenaren 14. Behin betiko aurrekontua ehuneko 103 bete da. Gastu horien xehetasunak honakoak dira:

Langileriaren ordain sariak

Kontzeptua	Kitatutako betebeharrak
Soldatak, gradu, aparteko pagak	12.121.090
Ordezkaritza gastuak	3.039.125
Osagarriak	1.754.023
Laguntza familiarra	485.531
Lan kontratupekoen soldatak	6.835.065
Kontraturik gabekoen soldatak	849.304
Gizarte Segurtasunaren kuotak	7.250.995
Funtzionarioen osasun asistentzia	245.266
Istripu-asegurua zinegotzi eta langileentzat	318.780
Funtzionarioen montepioaren kuotak	12.121.969
Guztira	45.021.148

1996ko abenduaren 31n Udaletxean lanean ari zirenen zerrendaren laburpena hau da:

Idazkaritza	1
Administrazioa	2
Hiltegia	1
Liburutegi eta ludoteka	3
Obrak eta beste batzuk	8
Guztira	15

Udaleko langileriaren organigrama eraskinan idus daiteke.

Gastuen kapituluaren azterketaren ondorioz, honakoa egiaztatu dugu:

- Zinegotziek 1996an jasotako ordainsariak (3 milioi) ez ditu osoko bilkurak onartu.
- Ordainduriko zenbateko batzuei ez zaizkie dagozkien PFEZren kenketak eta gizarte aseguruena aplikatu. Egoera hau 1997an zuzendu egin da.
- Obretarako kontraturiko langileen gizarte aseguruak eta festetan parte hartzen duten musikarienak langileriaren gastutzat hartzen dira eta ez inbertsio errealen eta ohiko ondasun eta zerbitzuen gastutzat.

Aipatutakoaren arabera, honakoa gogoratu eta gomendatu nahi dugu:

Kapitulu honetan Udalak lan harremanen ondorioz izan dituen gastu guztiak kontabilizatzea.

Gastu guztiak behar bezala onartzea.

Egin beharreko kontratazioen publizitateari dagokionez, legea betetzea, bai behin betiko kontratuetan nola aldi baterakoetan.

Lan harreman guztiek kontratua behar dute. Bestalde, Udalak PFEZ-ren kenketak egitera eta Gizarte Segurantzari kuotak ordaintzera beharturik dago.

VI.6.2. Ohiko ondasun eta zerbitzuen erosketak

Ohiko ondasun eta zerbitzuen erosketetan Udalaren funtzionamendua eta haren ihardueraren garapenerako erabilitako gastuak biltzen ditu. Onartutako betebeharrak 42,7 milioi dira, onartutako gastu guztien ehuneko 14. Behin betiko aurrekontuaren ehuneko 88 bete da.

Prozedurak eta kontabilizaturiko zenbatekoak aztertu eta gero, honakoa egiaztatu dugu:

- Gastuen fakturak jaso eta gero kontabilizatzen dira, ordainketa egunean askotan eta, beraz, ez da ordainketaren aurreko fiskalizaziorik egiten. Betetako dokumentu bakarra ordain-agiria da baina inoiz ez da ADO faseetarako dokumenturik prestatu.
- Udalari beren zerbitzuak eskaintzen dizkioten profesional batzuei ez zaie PFEZren kenketarik egiten.
- Jasotako fakturen azterketan eskakizun batzuen falta egiaztatu ahal izan dugu, hala nola, IFZren eta faktura-zenbakiaren eta BEZren xehekapenaren eza. Zenbait kasutan, gainera, gastuak justifikatzeko dokumentazio-euskarri falta ere egiaztatu dugu.

Aurreko iruzkinaren arabera, hona hemen gomendioak:

Kontu-Hartzaitzatik gastu guztiak kontrolatzeko prozedurak finkatzea eta gastuak egiteko arauteria onartzea. Horrek gastuen fiskalizazioa eta aurrekontuaren jarraipen egokia ahalbideratuko luke.

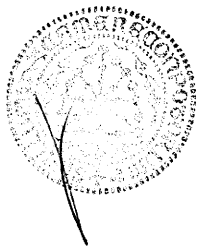
Udalarentzat lan egiten duten profesional guztiei PFEZren kenketak aplikatzea.

BEZren arauteria betetzea. Hortaz, gastuei dagokienez, dokumentazio-euskarriak eskatu eta, fakturak badira, zenbakia, IFZ eta BEZren xehekapena eskatzea.

VI.6.3. Finantza gastuak

Kapitulu honetan bilduriko gastu guztiak banku eta Nafarroako Gobernutik jasotako mailegu eta krediduen interesei dagozkie. Guztira 5,5 milioi dira, onarturiko gastu osoaren ehuneko 2. Behin betiko aurrekontuaren ehuneko 91 bete da.

VI.6.4. Ohiko transferentziak

1996ko ekitaldian onarturiko betebeharrak 29,2 milioi dira, gastuen aurrekontuaren kitapenaren ehuneko 9. Kapitulua betetze maila handiaren (behin betiko aurrekontuaren ehuneko 162) arrazoia da BEZ duten eragiketen aipatu zerga kengarria gastutzat erregistratu egin dela.

Ohiko transferentziak Ikastola, Oinarrizko Gizarte Zerbitzuen Mankomunitate, Sakanako Mankomunitatera eta kirol, gizarte eta kultur arloetako bestelako ekitaldietara bideratu dira.

Erabilitako irizpide kontableak eta kontabilizaturiko zenbatekoak aztertuta haxe egiaztatu dugu:

- Kultur eta kirol ekitaldietarako dirulaguntzak 1996ko bi ordenantzatan arautu badira ere, indarrean zeuden lehengo urtean ez dira beren osotasunean bete. Gainerako dirulaguntzei dagokienez, ez daude araututa. Berauen baimena aurrekontuaren diru-saila onartzean gauzatzen da eta, askotan, ondorengo dokumentazio bakarra alkateak sinaturiko ordain-agiria izaten da eta ez osoko bilkuraren adostasuna, azken hauek banaka batzuk besterik ez baitira.

- BEZ kengarria eta Ogasun Publikoari ordaindu beharreko kuotak gastutzat erregistratu dira 10,6 milioitan.

Aurreko iruzkinaren arabera, hona hemen gure gomendioak:

Mota guztietako dirulaguntzak arautzea, prozesua finkatuz, ordenantzatan zehaztuz edo osoko bilkuraren onarpena eskatuz.

BEZ kengarria eta ABIL-n ordainduriko kuotak kontabilizatzea, aurrekontuaren gastuak ez handitzeko.

VI.6.5. Inbertsio errealak

Onarturiko betebeharrak 129,6 milioi dira, betetako gastuen aurrekontuaren ehuneko 42. Behin betiko aurrekontua kontuan hartuz, betetzea ehuneko 54 izan da. Betetze maila apalaren arrazoia da aurreikusitako obra batzuk ez direla egin, hasitakoen artean batzuk berandu hasi direla eta egiten ari diren zenbait obraren betetzea ez dela kontabilizatu.

1996ko inbertsio nagusiak honakoak dira:

Lana	Adjudikatutak zenbatekoa	Kontabilizatutako zenbatekoa	Benetako zenbatekoa
Kaletako lanak	24.500.000	25.335.095	25.524.578
Hiltegia	48.386.547	37.885.148	51.159.622
Zine aretoa eta kultur etxea	83.332.438	7.521.621	45.460.485
	156.218.985	70.741.864	122.144.685

- Bureina eta Puttobeoki kaleen urbanizazioa

Obra hau lehiaketaren bidez kontratatu da. Ausarkeriazko beherakadaz adjudikatu zen 24,5 milioitan eta gero 2,7 milioitan gehitu zen aipatu zenbatekoa. Lanak egiteko epea lau hilabetekoa bazen ere behin behinako harrera aktaren data 1997ko maiatzaren 29 da, obrak hasi eta 13 hilabete beranduago. Oraindik ez da hiru ziurtagirietako bat jaso eta jadanik 29,1 milioko dirutza ordaindu da.

- Hiltegia

Obra kontratatzeke lehiaketa egin zen. Hasierako aurrekontua 51,2 milioi zen eta 48,4 milioitan adjudikatu zitzaion aurkeztutako hiru eskaintzetatik merkeenari. Betetako zenbateko osoa, ordea, 59,3 milioi izan da (BEZ barne), adjudikatutako zenbatekoa baino ehuneko 22 gehiago. 1996ko aurrekontuaren kitapenean ez da abenduaren 31ko 13,3 milioiko azken ziurtagiria erregistratu.

Obra hau Sakanako Hiltegiaren Kooperatibak (ehuneko 55), FEOGak (ehuneko 30) eta Nafarroako Gobernuak (ehuneko 5) finantzatu dute.

- Zine aretoa eta kultur etxea

Kontratazioa enkantean egin da. Adjudikazioa 76,6 milioitan eman zitzaion aurkezturiko hiru eskaintzarik merkeenari. Adjudikatzailerak pertsona fisikoa izanagatik, fakturak pertsona fisikoaren izen berdintsua duen elkarte mugatu batek aurkezten ditu eta hari egiten zaizkio ordainketak. 1996an jasotako ziurtagiriak 41 milioikoak dira baina 7,5 milioi besterik ez dira erregistratu ekitaldiko gastuetan. Obra ez da oraindik bukatu eta Udaleko ordezkariak diotenaren arabera, kontabilizatu gabeko ordainagiriak Nafarroako Gobernuak Hezkuntza eta Kultura Departamentuak eskatuta aurkeztu ziren, Gobernuak obraren ehuneko 51 finantzatzen baitu.

Azterturiko hiru espedienteen gorabeherak ondoren aipatzen ditugunak dira:

- Proiektu teknikoetan lanen garapenari buruzko planik ez dago eta ezta kontratistari eskaturiko sailkapenik ere.

- Kontratazio Mahairik ez da eratu eta berauen zereginak Hirigintza Batzordeak betetzen ditu.

- Administrazio Baldintzen Orrietan ez da zehazten kontratistari eskatu beharreko sailkapenarik.

Gure azterketaren ondorioz haxe egiaztatu dugu:

- Lur-sailak desjabetzeko beharrak urbanizazio lanen hasiera nabarmen atzeratu du.

- 9 milioiko aurrekontua zuten lan batzuen betetzea 26,6 milioikoa izan da. Hortaz, aurreikusitako gastuaren mugak nabarmen gainditu dira.

Aurrekontua egiterakoan burutu beharreko obrak sartu eta, ondoren, beharrezkotzat jotzen diren aldaketak egitea gomendatzen da.

Kontratuen Foru Legea eta kontratazio publikoa arautzen duen gainerako legeria zorrotz bete behar direla gogoratu nahi dugu.

VI.6.6 Pasibo finantzieren aldaketak

27,7 milioiko betetzea du, aurrekontu betetzearen ehuneko 9. Behin betiko aurreikuspenaren ehuneko 78 bete da.

Hona hemen pasibo finantzieren zerrenda 1996ko abenduaren 31n:

Baldintzak

Entitatea	Hasierako zenbatekoa	Kontzesio urtea	Urte muga	Interesa
Nafarroako Gobernua	18.980.000	1986	1996	4%
Nafarroako Gobernua	130.010.024	1993	2002	0%
Nafarroako Gobernua	1	1989	2008	0%
Banco de Crédito Local	15.859.548	1985	1999	11,5%
Banco de Crédito Local	8.503.969	1986	1998	11,25%
Euskadiko kutxa	50.000.000	1994	2005	Mibor+0,65%
	223.353.542			

Ekitaldiko mugimenduak

	96-12-31ko saldoa	Amortizazioa	Altak	96-12-31ko saldoa
Nafarroako Gobernua	1.825.000	(1.825.000)	0	0
Nafarroako Gobernua	91.007.168	(13.001.024)	0	78.006.144
Nafarroako Gobernua	2.339.844	(179.988)	0	2.159.856
Banco de Crédito Local	7.086.539	(1.613.630)	0	5.472.909
Banco de Crédito Local	2.647.919	(1.101.875)	0	1.546.044
Euskadiko kutxa	24.261.900	0	15.738.100	40.000.000
	129.168.370	(17.721.517)	15.738.100	127.184.953

Maileguen amortizazioak (17,7 milioi) eta kreditu-polizaren mugaren 10 milioiko jaitsiera kapitularen gastutzat erregistratu dira. 15,7 milioiko kredituaren zenbatekoaren igoera ere ez da pasibo finantziarioen aldaketaren ondoriozko dirusarreratzat erregistratu.

Epe luzearako kreditu-kontuak pasibo finantzeiarioen zerrendan bildu beharko lirateke, dagokizkien zenbatekoan, eta fondoan erabilera eta kreditu-kontuen murrizketa edo itzulpenak pasibo finantziarioen aldaketaren ondoriozko dirusarrerara edo gastutzat erregistratu beharko lirateke, hurrenez hurren.

VI.6.7. Zergengatik dirusarrerak

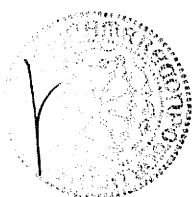
1996an kitatu eta kontabilizatutako zuzeneko zergak hiri eta landa kontribuzioa eta lizentzia fiskala dira. Bildutako zenbatekoa 30,6 milioi da, onartutako eskubideen ehuneko 9 eta aurrekontu betetzea ehuneko 107 izan da.

Ekitaldian kitaturiko zeharkako zerga nagusiak, berriz, zirkulazioaren gaineko zerga, obren lizentzia eta Telefonikaren hegalkina, lurzorua eta lurrazpia erabiltzearen gaineko kanona. Onartutako eskubideak 18,7 milioi dira, aurrekontuaren ehuneko 90, onartutako eskubide guztien ehuneko 6.

Tasak eta beste dirusarreraren kapituluan, funtsean, ur hornikuntza, zabor bilketa, hirigintza-zerga eta zerga bereziak, BEZ eta komunalaren probetxamendua. Onartutako eskubideak 60,9 milioikoak dira, onartutako osoaren ehuneko 19. Betetze maila behin betiko aurrekontuaren ehuneko 59.

Prozedura kontableak eta eta kontabilizatutako zenbatekoen azterketa kontuan hartuz, hona hemen ondorioak:

- NILSari saneamendu kanonengatik ordaindutako 3,3 milioi, 1994 eta 1995eko ekitaldiei dagozkienak, ekitaldiko dirusarreraren murrizketatzat erregistratu dira. Dirutza hori ohiko ondasun eta zerbitzuen gastuen saldoaren igoeratzat erregistratu beharko litzateke.
- Udalaren osoko bilkurak ez ditu 1996an indarrean egon diren zergadunen erroldak onartu.
- Bide publikoen okupazioa eta trafikoaren arauketaren gaineko ordenantzen tasak ez dira ordainarazi.
- BEZ ordaindu behar duten eragiketen zenbatekoa (10,5 milioi) kapitularen dirusarreratzat erregistratu da.

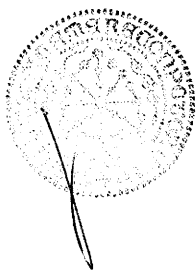

1996ko abenduaren 31n kobratzeke zeuden itxitako ekitaldietako eskubideen saldoa honakoa zen:

	Mila pezetatan
1992 eta aurrekoak	5.347
1993	726
1994	6.205
1995	11.868
Guztira	24.146

Kobratzen zailak diren saldoak 15 milioikoak direla uste dugu.

Aurreko lerroaldeotan errandakoaren arabera honakoa gogoratu eta gomendatu nahi dugu:

BEZ ABILn kontabilizatzea, aurrekontuaren dirusarrerak ez handitzeko.

Itxitako ekitalditako konbratu gabeko saldoen erresultak, batez ere derrigorrezko dirubilketa agentziari eman ez zaizkionak, kobragarriak diren ala ez aztertu beharko litzateke. Horren ondoren, kobragarri ez diren kredituen zerrenda egin beharko litzateke horretarako ahalmena duen organoak bertan behera utzi edo kobrantzaren kudeaketa segitu behar den erabaki dezan.

VI.6.8. Ohiko transferentziak

Kapitulua Udalak jasotako kontraprestaziorik gabeko zergaz besteko dirusarrerak biltzen ditgu. Dirusarrera hauek ohiko eragiketengatiko gastuak finantzatzeko erabiltzen dira. Kapitularen dirusarrerak 64,4 milioi izan dira, onartutako eskubide guztien ehuneko 20. Betetze maila aurrekontuaren ehuneko 114 izan da.

Jasotako transferentzia gehienak Nafarroako Gobernutik datoz.

Jasotako ohiko transferentzien erregistrorako Udalak kutzako irizpide kontablea erabiltzen du. Horregatik, 1996ko abenduaren 31n kobratzake zegoen 1,7 milioiko dirulaguntza ez da ekitaldiko dirusarretzat islatu.

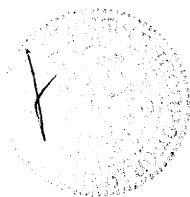
VI.6.9. Ondasun dirusarrerak

24,1 milioiko dirusarrerak ditu, dirusarrera guztien ehuneko 7. Behin betiko aurrekontuaren betetzea ehuneko 87 izan da.

Kapitularen dirusarrerak gehienak hiltegiaren eta beste udal ondasunen errentapenetatik eta Udalak banku eta Nafarroako Gobernuarekin dituen kontuen interesetatik datoz.

Hiltegiaren errentapenari dagokionez, islatutako dirusarrerak 22,2 milioi dira. Dirutza hori da Udalak Sanakako Hiltegiaren Kooperatibari orain arte fakturatutakoa. Izan ere, bi erakundeen arteko hitzarmenaren arabera, kooperatibak hiltegian egiten ari diren obren ehuneko 55 finantzatzen du eta horren truke datozen hogei urteotan ez du hiltegiaren errentarik ordainduko.

VI.6.10. Kapital transferentziak

Kapituluan bilduriko transferentziak kapital eragiketetarako dirulaguntzak dira. 1996an onarturiko eskubideak 36,9 milioi dira, onartutako osoaren ehuneko 11.

Kapital dirulaguntzen erregistrarako kutzako irizpide kontablea erabiltzen denez, 1996ko abenduaren 31ean kobratzeke zegoen 35,2 milioiko dirulaguntza ez da islatu eta horixe da kapituluaren betetze maila apalaren arrazoia.

Dirulaguntzak ematen diren ekitaldiko dirusarreretan bildu behar dira, dirulaguntza kobratzeko eskubidea badela frogatu eta gero.

VI.6.11. Aktibo finantzierokoak

4,8 milioiko betetzea izan du, aurrekontuaren betetzearen ehuneko bi. Behin betiko aurreikusitakoaren ehuneko 100 bete da.

Aktibo finantzierokoak udal lur eremu baten partzelazio eta urbanizazioaren ondoriozko epe luzerako zenbatekoen kobrantzari dagozkio. Udalak eta lur sail berrien jabeek 1992an hitzartutakoaren arabera, zenbateko osoaren ehuneko 70 (BEZ alde batera utzita) hamar urtekotan ordainduko da interesik gabe.

Udalaren sistema informatikoak ez du aktibo finantzieroen zerrenda eskaintzen. 1996ko abenduaren 31n aktibo finantzierokoak 29 bat milioikoak izan daitezke (2002 urtera arte 4,8 milioi urteko).

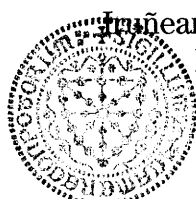
VI.6.12. Hirigintza eta ondarea

Etxarri Aranazko Udalak arau subsidiarioak baditu baina ez dagokien azterketa ekonomiko finantzieroa. Arauen azken aldaketa 1986an egin zen.

Udaleko ordezkarietara diotenez, hirigintza plana Lurzoruaren Erregimen eta Hiri Antolamenduari buruzko 1992ko ekainaren 26ko legearen testu bilduari eta Hirigintza eta Lurralde Antolaketari buruzko 10/94 Foru Legeari egokitzen hasia da.

Udalak ez du lurzoruaren udal ondasuna egina.

Lurzoruaren udal ondarea egiteko beharra gogoratu nahi dugu. Hirigintza eta Lurralde Antolamenduari buruzko Foru Legearen arabera, ondarea honako ondasun mota hauek osatuko dute: Hirigintza planak lurzoru urbano edo urbanizagarri programatutzat hartutakoak eta, halaber, lagapen (lursailak edo diruz), edozein motatako hirigintza-desjabetze eta eroslehentasun eta atzera eskuratzeko eskubi-dearen bidez eskuratutakoak.

Francisco Javier Tuñón 1997ko urriaren 9an

Lehendakaria,
COMITADO
DE NAVARRA
Y PARROQUIAS
KONTUEN
GANBARA

Francisco Javier Tuñón San Martín

Eraskina: Etxarri Aranazko udalaren organigrama 1996ko abenduaren 31n.

